

Bruselj, 18. november 2016
(OR. en)

14463/16

**Medinstitucionalna zadeva:
2015/0278 (COD)**

**SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666**

POROČILO

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 - COM(2015) 615 final
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev – poročilo o napredku

UVOD

Prve razprave v zvezi s predlogom o evropskem aktu o dostopnosti so se začele v prvi polovici leta¹, med slovaškim predsedovanjem pa so bili v razpravah preučeni zaporedni predlogi besedil predsedstva. Delovna skupina je v drugi polovici leta to zadevo obravnavala na šestih celodnevni sejah.

Veliko delegacij ohranja splošni preučitveni pridržek glede predloga. Več delegacij je tudi sporočilo, da še vedno pregleduje predloge, ki jih je predstavilo slovaško predsedstvo Danska in malteška delegacija ter delegacija Združenega kraljestva imajo parlamentarni preučitveni pridržek.

¹ Prvo poročilo o napredku je bilo Svetu EPSCO predstavljeno junija 2016 (9627/16).

PRISTOP SLOVAŠKEGA PREDSEDSTVA

Poudarek je bil zlasti na vprašanjih, ki so bila bistvena za doseganje napredka v razpravah, vključno s pojasnitvijo področja uporabe predloga Komisije (člena –1 (novo) in 1) in opredelitvijo pojmov (člen 2). Predsedstvo si je zlasti prizadevalo doseči večjo pravno jasnost besedila in preprečiti prekrivanje ali navzkrižje z veljavno zakonodajo Unije. Ker velika večina delegacij ohranja splošni preučitveni pridržek glede predloga, je predsedstvo spremembe vključevalo postopoma. Obravnavani so bili vsi členi in zadevne uvodne izjave, več jih je bilo preoblikovanih.

Med glavnimi horizontalnimi spremembami besedila, ki jih je predlagalo predsedstvo, lahko navedemo naslednje:

Uporaba opredelitve iz konvencije ZN: Predlog je bil pripravljen v okviru izvajanja Konvencije ZN o pravicah invalidov. Opredelitev, uporabljena v predlogu, je zato usklajena z opredelitvijo pojma „invalidi“ iz zadevne konvencije ZN. V besedilu predsedstva pa je tudi poudarjeno, da lahko boljša dostopnost proizvodov in storitev koristi vsem osebam s stalnimi ali začasnimi telesnimi okvarami, ne le invalidom.

Osredotočenost na cilj predloga v zvezi z notranjim trgom: V novem členu „Predmet urejanja“ (člen –1) je opredeljen namen osnutka direktive in pojasnjeno dejstvo, da je evropski akt o dostopnosti namenjen odpravljanju in preprečevanju ovir na notranjem trgu, ki izhajajo iz potencialno različnih zahtev glede dostopnosti v posameznih državah članicah. Čeprav je predlagano področje uporabe v zvezi z drugimi akti Unije (člen 1(3)) enako kot v navedenih pravnih aktih in vključuje več kot le seznam določenih proizvodov (člen 1(1)) in storitev (člen 1(2)) iz evropskega akta o dostopnosti, je predsedstvo na zahtevo številnih delegacij predlagalo, da bi moral biti evropski akt o dostopnosti strogo omejen na določene proizvode in storitve, ki so že zajete v področju uporabe evropskega akta o dostopnosti. Člen 1(3) naj bi torej bil na predlog predsedstva omejen na akte Unije, ki vključujejo obvezne določbe o dostopnosti. Poleg tega bi se morale zahteve glede dostopnosti uporabljati le v zvezi s temi akti Unije, kar zadeva proizvode in storitve iz člena 1(1) in (2) evropskega akta o dostopnosti.

Pojasnitev neobveznih zahtev glede dostopnosti grajenega okolja: Države članice lahko določijo, da bi zahteve o dostopnosti, določene v evropskem aktu o dostopnosti, za nekatere storitve, vključene v ta akt (potniški prevoz, osebno bančništvo, telefonija/elektronske komunikacije), veljale tudi za grajeno okolje, ki ga koristijo uporabniki teh storitev. Predsedstvo je to „spodbujevalno“ določbo vključilo v ločeni člen 3a, da bi poudarilo njeno neobvezno naravo. Če pa se navedene storitve zagotavljajo na podlagi drugih aktov Unije, bodo države članice morale uporabljati vse obvezne zahteve glede dostopnosti grajenega okolja, vključene v zadevne akte Unije.

Zmanjšanje finančnega in upravnega bremena za gospodarske subjekte in pristojne organe, vključno z organi za nadzor trga in Komisijo: Veliko delegacij je menilo, da bodo določbe iz predloga Komisije povzročile precejšnje upravno in finančno breme. Predsedstvo je predlagalo več možnosti, kako zmanjšati breme za gospodarske subjekte, pristojne organe, organe za nadzor trga in Komisijo. Zlasti je predlagalo omejitev časovnega okvira uporabe nekaterih določb evropskega akta o dostopnosti.

Predsedstvo je želelo zagotoviti, da imajo ponudniki storitev ali pristojni organi dovolj časa za prilagoditev zahtevam glede dostopnosti iz evropskega akta o dostopnosti, vključno z določbami o ohranjanju pravic in obveznosti iz dolgoročnih pogodb, sklenjenih pred predlaganim datumom začetka veljavnosti evropskega akta o dostopnosti (glej člen 27a (novo)). Ponudnik storitve bi lahko na primer še naprej ponujal storitve prek samopostrežnih terminalov, dokler ti ne postanejo ekonomsko nekoristni ali so v celoti amortizirani (glej člen 27a (novo)).

Pojasnjeno je bilo tudi, da evropski akt o dostopnosti ne bo imel retroaktivnega učinka, kar pomeni, da se bo uporabljal le za proizvode in storitve, ki so bile na trgu prvič ponujene po datumu začetka uporabe. Enaka časovna omejitev velja za javne razpise, programe in prometno infrastrukturo, ki bodo javno objavljeni, sprejeti/izvedeni ali zgrajeni po začetku uporabe direktive. Predsedstvo je poleg tega predlagalo tudi, da se zmanjšajo obveznosti v zvezi s pripravo in predložitvijo uradnih obvestil o uporabi zaščitnih klavzul, ter predlagalo ukinitve obveznosti glede vodenja registrov vseh pritožb o domnevnih neskladnosti proizvodov z zahtevami glede dostopnosti.

Prilagoditev novega zakonodajnega okvira in ukrepov za nadzor trga v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 v zvezi z zahtevami glede dostopnosti iz evropskega akta o dostopnosti: Predlog Komisije je skladen s pristopom novega zakonodajnega okvira k harmonizaciji proizvodov; običajni format novega zakonodajnega okvira vsebuje tudi določbe o „resnem tveganju“ za zdravje, varnost, okolje ali druge javne interese. V besedilu predsedstva (člen 17 (-1)) je pojasnjeno dejstvo, da neupoštevanja zahtev glede dostopnosti iz evropskega akta o dostopnosti ne bi smeli obravnavati kot resno tveganje v smislu drugih direktiv o proizvodih iz novega zakonodajnega okvira in Uredbe (ES) št. 765/2008. Predsedstvo je tudi določilo, da je treba najstrožje ukrepe, ki bi jih organi notranjega trga lahko naložili, kot je odpoklic ali umik proizvoda s trga, uporabiti le kot ukrep v skrajni sili.

Preureditev Priloge I: Predsedstvo sicer ni predlagalo bistvenih sprememb vsebine Priloge I v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev, je pa precej poenostavilo besedilo te priloge. To poenostavitev so delegacije na splošno pozdravile.

PREDLAGANO BESEDILO v zvezi z RAZLIČNIMI PROIZVODI, STORITVAMI in AKTI UNIJE

Predsedstvo je v zvezi s posameznimi sektorji, proizvodi, storitvami in drugimi elementi osnutka direktive predstavilo naslednje specifične predloge:

Pojasnjen je obseg **proizvodov, zajetih z evropskim aktom o dostopnosti** (člen 1(1)). Ta del besedila na splošno ni bil sporen, kljub temu pa je bil pojem „napredne računalniške zmogljivosti“ večkrat predmet razprav. Delegacije namreč ugotavljajo, da bo razumevanje izraza „napreden“ odvisno od tehnološkega razvoja. Glede na te razprave je predsedstvo predlagalo opredelitev „naprednih računalniških zmogljivosti“, ki naj bi gospodarskim subjektom in uporabnikom dostopne opreme pomagala prepoznati, kdaj lahko razumno pričakujejo, da mora oprema imeti funkcije dostopnosti.

Določbe o **storitvah, zajete z evropskim aktom o dostopnosti**, so bile precej spremenjene (člen 1(2)). Večina storitev, vključenih v predlog o evropskem aktu o dostopnosti, je na ravni Unije že urejenih, zlasti prevozne, avdiovizualne in elektronske komunikacijske storitve. Ti predpisi pa vsebujejo le nekatere določbe o dostopnosti. Namen predlaganega besedila je pojasniti, kateri vidiki zajetih storitev spadajo v področje uporabe (člen 1) in kako jih opredeliti (člen 2). Besedilo je bilo spremenjeno zlasti zato, da bi pojasnili, da so v direktivi o evropskem aktu o dostopnosti zajeti **le nekateri vidiki prevoznih storitev** (člen 1(2)(c)). Besedilo sedaj vsebuje **povezavo med storitvijo in „s tem povezano opremo, ki se uporablja pri opravljanju storitve“** (glej npr. člen 1(2)(a), (b), (c)(ii) in (e)). V členu 1(2)(b) je bilo dodano pojasnilo, saj se sedanje besedilo nanaša zgolj na „*storitve, ki zagotavljajo dostop do avdiovizualnih medijskih storitev*“ in ne na same avdiovizualne storitve (opredelitev pojma iz člena 2(6a)).

V členu 2 je bilo dodanih več **novih opredelitev pojmov** („*storitev*“, „*ponudnik storitev*“, „*potrošniško bančništvo*“, različne prevozne storitve, „*računalniška strojna oprema*“, „*operacijski sistem*“ itd.).

Predsedstvo si je prav tako prizadevalo **odpraviti morebitna navzkrižja med direktivo o evropskem aktu o dostopnosti in sektorsko zakonodajo Unije**, ki že zagotavlja pomoč osebam z omejeno mobilnostjo in določa nekatere druge zahteve glede dostopnosti v prometnem sektorju, in sicer z dodajanjem določb v členih 1 in 3 (glej zlasti člen 3(11) do (15)).

Sklicevanja na obveznosti glede dostopnosti **spletišč** so bila posodobljena po sprejetju direktive o spletni dostopnosti².

Delegacije so razpravljale o različnih vidikih **e-knjige**, tudi o vprašanju, ali je e-knjiga storitev ali proizvod. Po teh razpravah se je zdelo ustrezno v besedilo vključiti opredelitev e-knjige.

Več delegacij je imelo pomisleke o možnih visokih stroških zaradi zahtev glede dostopnosti za ponudnike storitev **e-trgovine**, zlasti za mala in srednja podjetja ter mikropodjetja.

² V tej direktivi so določene zahteve glede dostopnosti javnih spletišč. Kmalu bo objavljena v Uradnem listu.

Podrobneje sta bila obravnavana člen 1(3) o področju uporabe in poglavje VI (členi 21–23) o **zahtevah glede dostopnosti v drugi zakonodaji Unije**. Več novejših aktov Unije (o javnem naročanju, sredstvih EU za obdobje financiranja 2014–2020, razpisnih postopkih za storitve javnega prevoza in prometni infrastrukturi) ureja vprašanje „dostopnosti“ (bodisi kot obvezno ali neobvezno zahtevo), vendar le na splošno. V predlogu Komisije je več sklicevanj na številne takšne akte Unije. Nekaj delegacij je predlagalo, da se črtajo vse ali nekatere določbe, ki se sklicujejo na druge akte Unije, druge pa so bile mnenja, da bi bilo treba druge akte Unije urejati le glede proizvodov in storitev, ki so sicer zajeti z direktivo o evropskem aktu o dostopnosti. Predsedstvo je vstavilo odstavek (člen 1 (3–a)), v katerem je določeno, da so dostopni proizvodi in storitve, ki so urejeni z drugimi akti Unije, zajeti le, če spadajo tudi v področje uporabe direktive o evropskem aktu o dostopnosti, kakor je določeno v členu 1(1) in (2). Poleg tega je bilo s predlaganim besedilom omejeno področje uporabe evropskega akta o dostopnosti za zakonodajo Unije z *obveznimi* določbami o dostopnosti.

SKLEPNA UGOTOVITEV

Delegacije so predloge predsedstva³ pozitivno sprejele, saj so v njih upoštevani zlasti glavni pomisleki delegacij, tudi glede izboljšanja pravne varnosti, zmanjšanja upravnih in finančnih bremen ter zagotavljanja, da se evropski akt o dostopnosti ne prekriva z drugimi akti Unije.

Razprave v času slovaškega predsedstva so bile osredotočene na ključne dele besedila (področje uporabe, opredelitve pojmov, prehodne ukrepe), dodatno pozornost in razprave pa bo treba nameniti tudi ostalim vidikom. Poglavje IV o standardih in tehničnih specifikacijah tako še ni bilo podrobno preučeno. V zadnji fazi razprav je več delegacij predstavilo podrobne predloge besedila, ki bodo upoštevani pri prihodnjem delu.

Ker stališča številnih držav članic še vedno niso znana (predloga še niso dokončno pregledale), nameravata slovaško predsedstvo in prihodnje malteško predsedstvo pripraviti skupen vprašalnik, na podlagi katerega bi lažje usmerjali prihodnja pogajanja.

V naslednji polovici leta si bodo pripravljala telesa Sveta še naprej prizadevala doseči stališče Sveta, da bi lahko začeli pogajanja z Evropskim parlamentom, ki naj bi svoje stališče pripravilo v prvi polovici leta 2017.

³ Zadnji predlogi predsedstva so zbrani v dokumentu 14095/16.